



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **T.T. M.,**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupen Mgr. Jiřím Ježkem, advokátem, sídlem 702 00 Ostrava,
Dvořákova 26

proti
žalovanému **Ministerstvo vnitra ČR,**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2020 č. j. OAM-299/ZA-ZA11-HA13-2020, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

I. Žaloba se **zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). Žalobce uvedl, že za nesprávné považuje úvahy žalovaného stran možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Poukaz správního orgánu na

Shodu s prvopisem potvrzuje

taxativně stanovený výčet důvodů relevantních pro udělení azylu považuje za nepřipadný, neboť u humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu nelze vymezení důvodů považovat za taxativní. V žalobě žalobce citoval závěry žalovaného o neudělení humanitárního azylu a vyslovil názor, že tyto úvahy jsou nesprávné, některé věty nesrozumitelné, například ta, v níž žalovaný „nerozporuje žadatelovy obavy spočívající v rozdělení jeho rodiny“, ale dodává, že „s ohledem na jeho trestní minulost nevyznívají nijak přesvědčivě“. Žalobce namítal, že nevyznívají-li jeho obavy přesvědčivě, rozumí se tím, že s velkou pravděpodobností nedojde k jejich naplnění. Obavy z rozdělení rodiny se však jeví jako velmi reálné, ba o to reálnější (nevyhnutelnější), že mu žalovaný neudělil azyl. Souvislost mezi přesvědčivostí obav a trestním odsouzením lze těžko najít. Žalobce zdůraznil, že trestní odsouzení nezamlčel, stejně jako to, že byl spolupracujícím obviněným. Jednání, za které byl odsouzen, bylo hrubou chybou v jeho jinak řádném životě, za kterou již pykal a za niž ještě dlouhé roky bude platit (mimo jiné náhradu škody) a z níž si odnesl velké ponaučení. Když byl odsouzen, neměl na výběr, zda půjde do vězení nebo ne, proto nedává příliš smyslu konstatování žalovaného, že „a místo toho, aby pečoval o své nezletilé děti, významnou část jejich života strávil ve výkonu trestu odnětí svobody. Tato skutečnost rozhodně nesvědčí o opravdovém zájmu jmenovaného o jeho děti“. Chtěl-li žalovaný napsat něco jiného, než nakonec formuloval, tedy, že spáchání trestné činnosti žalobcem nesvědčí o jeho opravdovém zájmu o děti, pak by šlo o závěr zkratkový a ne zcela správný. Trestné činnosti se dopustil proto, aby finančně zabezpečil rodinu. Žalobce zdůraznil, že v České republice žije od roku 1998, ve Vietnamu byl naposledy v roce 2007 a po smrti svých rodičů tam má toliko bratra. Veškeré sociální vazby má v České republice. Jeho družka žije v České republice od roku 2004 a od téže doby zde také podniká. Jejich děti jsou v České republice zcela integrovány, navštěvují zde školní zařízení, mají tu kamarády a Česká republika je pro ně prakticky domovem. Hovoří česky a vietnamštinu neovládají. Družka chce v České republice zůstat společně s dětmi. Bude-li nucen opustit Českou republiku (byť není vyhoštěn, ale „pouze“ ztratil pobytové oprávnění), přijde tím o rodinu i své děti a jeho děti přijdou o otce. Pokud by nutil k odjezdu do Vietnamu svou rodinu, připravil by jak svou družku, tak i děti o veškeré jejich zdejší kontakty a děti, jejichž rodnou zemí je Česká republika, by uvrhl do zcela neznámého prostředí, do země s naprosto odlišnou kulturou, do země, jejíž jazyk příliš neovládají. Znamenalo by to pro ně naprostý předěl v jejich životě a vývoji. I při vědomí následků přestěhování celé rodiny do Vietnamu, nemíní nutit svou partnerku k odjezdu. Žalobce namítal, že postup žalovaného, který jej fakticky nutí opustit jak Českou republiku, tak i svou partnerku a nezletilé děti, může být považován za porušení mezinárodních závazků České republiky, a to zejména článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a současně též Úmluvy o právech dítěte. Jelikož se žalovaný těmito okolnostmi nezabýval, alespoň to nijak neplyne z odůvodnění napadeného rozhodnutí, byť tyto okolnosti formuloval ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zatížil tím napadené rozhodnutí podstatnou vadou.

2. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Vyslovil názor, že při rozhodování vzal v úvahu všechny skutečnosti žalobcem tvrzené a přihlédl k nim a zároveň shromáždil odstupné adekvátní informace o situaci v zemi původu, vycházel z dostatečně širokého informačního základu. Situace žalobce byla hodnocena individuálně. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Co se týká humanitárního azylu, má žalovaný za to, že hodnocení provedl komplexně, nevybočil z mezí stanovených zákonem a rozhodnutí je

v souladu s ustálenou judikaturou. V této souvislosti se zabýval zejména rodinou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Z výpovědi žalobce v průběhu správního řízení však nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Ani existenci rodinných či soukromých vazeb na území ČR nelze v souladu s konstantním názorem NSS vyjádřeným například v rozhodnutí ve věci sp. zn. 3 Azs 12/2003 či sp. zn. 1 Azs 5/2011 považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Žalovaný dále odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

3. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), v mezích žalobních bodů. K dalším námitkám, které žalobce uvedl u soudního jednání dne 13. 7. 2021, a to k těm nad rámec těch, které nebyly v žalobě uvedeny, krajský soud nepřihlédl, neboť byly uplatněny po lhůtě pro podání žaloby stanovené v § 72 odst. 1 s. ř. s. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno žádostí žalobce ze dne 3. 6. 2020. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť pozbyl pobytové povolení kvůli svému uvěznění pro trestnou činnost drogového charakteru. Návrat do vlasti odmítá, protože má v České republice rodinu, bez které nemůže žít, a také proto, že by tam mohl být omezován kvůli trestné činnosti, které se dopustil v České republice. Sdělil, že doví-li se o tom známí v místě jeho bydliště ve Vietnamu, bude tam znemožněn, ztratí možnost se ve své vlasti prosadit a bude mít potíže při hledání zaměstnání. Také by mohly být omezovány jeho děti tím, že pokud by pokračovaly ve studiu ve Vietnamu, bylo by pro to ně obtížné, protože neovládají vietnamský jazyk. Žalobce v údajích k podané žádosti a v rámci pohovoru kromě jiného také uvedl, že jeho děti i družka mají v České republice trvalý pobyt, děti chodí do české školy, a proto se do Vietnamu nechtějí vrátit. Jeho družka v České republice podniká a žije se jim tady lépe než ve Vietnamu, kam nemají důvod se vracet. O mezinárodní ochranu v České republice žádá, protože v České republice přišel o pobyt, a chce zde zůstat kvůli své rodině. Co se týká skutkových zjištění z pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, soud v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť tam uvedená skutková zjištění jsou správná a korespondují s obsahem správního spisu.
5. Ve správním spise jsou založeny informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Žalovaný konkrétně vycházel z informací z cizineckého informačního systému (dále jen „CIS“), opisu rejstříku trestů ze dne 25. 6. 2020, dále z informace OAMP, bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam ze dne 1. 9. 2020 a zprávy Mezinárodní organizace pro migraci, Údaje o zemi Vietnam 2019 ze dne 26. 3. 2020. V souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla žalobci dána možnost se seznámit s poklady rozhodnutí výše uvedenými, vyjádřit se k nim, či navrhnout další podklady pro rozhodnutí. Zástupce žalobce ani žalobce se k tomuto úkonu nedostavili, jak plyne z úředního záznamu ve správním spise z 11. 9. 2020 a žádné výhrady či žádost o jejich doplnění žalobce nevznese ani písemně.
6. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obstaral si dostatek informací k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace

ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Z rozhodnutí je patrné, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný, jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, respektive jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil.

7. Stěžejní námitkou v žalobě je argumentace proti správnímu uvážení žalovanému o neudělení humanitárního azylu. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
8. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný nesprávně uvážil o jeho osobní a rodinné situaci. Z § 14 zákona o azylu plyne, že humanitární azyl udělí správní orgán v případě hodném zvláštního zřetele, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. Z dikce tohoto ustanovení je zřejmé, že zákonodárce pro udělení humanitárního azylu nestanovuje pevná pravidla či důvody, pro které lze humanitární azyl udělit. Zákonodárce ani nestanovuje, co jsou ty případy zvláštního zřetele hodné, nechává to čistě na uvážení správního orgánu, v jakých případech bude humanitární azyl udělen a v jakých nikoliv. Současně je třeba připomenout, že o humanitární azyl nelze žádat. Na humanitární azyl není právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou uvážení správního orgánu.
9. Současně je třeba zdůraznit, že samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (viz rozsudky NSS ve věci sp. zn. 5 Asz 47/2003, č. j. 2 Azs 8/2004-55).
10. Z výše uvedeného tak vyplývá, že soudy při přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu nejsou oprávněny nahrazovat uvážení správního orgánu úvahou vlastní. Soud pouze přezkoumává, zda správní orgán při svém rozhodování nevybočil z mezí správního uvážení, zda jsou jeho závěry v souladu se zjištěným stavem a zda správní orgán logicky a komplexně odůvodnil své úvahy.
11. Krajský soud konstatuje, že žalovaný své úvahy vedoucí k neudělení humanitárního azylu žalobci uvedl na straně 7 a také částečně na straně 9. Žalovaný hodnotil nejen osobu žalobce, jeho pobytovou historii, zdravotní stav, sociální situaci a to, že o pobytové oprávnění přišel v důsledku závažné trestné činnosti drogového charakteru, za kterou byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, ale také celkově rodinnou a sociální situaci jeho rodiny. Přímě z osobních předpokladů samotného žalobce nevyplynají důvody zvláštního zřetele hodné. Žalobce je zdravý a je práce schopnou osobou, ani to, že zde žije od roku 1998. Co se týká rodinné situace žalobce, žalovaný hodnotil to, že družka, matka jeho nezletilých dětí, stejně jako nezletilé děti, jsou státními občany Vietnamu a mají zde povolen trvalý pobyt, družka žalobce v České republice podniká, na žalobci není ekonomicky závislá, žalobce jí pomáhá. Družka sama se o děti starala, když byl žalobce několik let ve výkonu trestu. Správní orgán hodnotil i ekonomickou situaci žalobce. Žalobce sám nepracuje z důvodu ztráty pobytového oprávnění, pomáhá družce (z čehož je zřejmé, že je na ni ekonomicky závislý, nikoliv naopak). Žalovaný dospěl k závěru, že životní situaci žalobce nelze považovat za nikterak mimořádnou a jeho případ není

případem zvláštního zřetele hodným. Se závěry žalovaného se soud zcela ztotožňuje a nelze dospět k závěru, že by žalovaný překročil meze správního uvážení. Rozhodnutí se opírá o logické úvahy a jeho závěry vycházejí ze zjištění z výpovědi žalobce a dalších podkladů pro rozhodnutí uvedených v napadeném rozhodnutí. Nic nelogického soud nevidí ani v konstatování správního orgánu, že obavy žalobce spočívající v rozdělení rodiny nevyznívají s ohledem na jeho trestní minulost nijak přesvědčivě, s dovětkem, že se žalobce na území České republiky dopustil trestné činnosti drogového charakteru a místo toho, aby pečoval o své nezletilé děti, strávil významnou část jejich života ve výkonu trestu odnětí svobody, což dle žalovaného nesvědčí o opravdovém zájmu žalobce o jeho děti. Nic nelogického či nesrozumitelného v této úvaze soud nespatřuje. Stran úvah žalovaného o neudělení humanitárního azylu žalobci soud odkazuje i na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. V rozsudku č. j. 1 Azs 178/2015-25 se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem správního orgánu, že humanitární azyl nebyl koncipován k poskytnutí ochrany v situacích obdobných situaci stěžovatele (míněno v posuzované věci). Nejde o institut, který by měl být „záchrannou brzdou“, pokud jednotlivec vlastním přičiněním pozbude příslušné pobytové oprávnění, konec citace. Na posuzovanou věc dopadají i závěry nejvyššího správního soudu vyjádřené v rozsudku č. j. 5 Azs 100/2016-47. I v označené věci šlo o hodnocení rodinného vztahu žadatele o azyl s družkou a jejich dítětem. Nejvyšší správní soud konstatoval, že ačkoliv v těchto případech je třeba vždy brát v úvahu jakožto zcela zásadní (primární) kritérium rovněž nejlepší zájem dítěte, v daném případě stěžovatel neprokázal své tvrzení, že by družka s dítětem byly na stěžovateli závislé, neboť družka stěžovatele byla v době rozhodování žalovaného výdělečně činná, nežila s ním ve společné domácnosti a její existenční závislost na své osobě stěžovatel tvrdil až v řízení před krajským soudem. Při posuzování této otázky a též samotného nejlepšího zájmu dítěte v daném případě je třeba brát v úvahu rovněž předchozí pravomocné odsouzení stěžovatele, byť soudem jiného členského státu EU, za nikoliv bagatelní trestnou činnost, respektive probíhající trestní stíhání stěžovatele pro obdobnou trestnou činnost na území ČR. O výjimečný případ, kdy by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování stěžovatele, se v tomto případě tedy nejedná, konec citace. Pokud jde o článek 8 Úmluvy, tedy o posouzení otázky, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je tedy přijímací stát tedy z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, respektive soukromý život na své území, činí soud závěr, že z informací o zemi původu, ani z výpovědi žalobce před správním orgánem nelze dovodit, že by v zemi původu žalobce nebylo možné rodinný vztah s jeho družkou a dětmi uskutečňovat, což potvrzuje ta skutečnost, že družka žalobce a jejich děti nejsou státními příslušníky České republiky, jedná se o státní občany Vietnamu, stejně jako žalobce. Česká republika proto není jediným státem, v němž by mohl být jejich rodinný život realizován. Krajský soud dále konstatuje, že každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného soukromého života. Zákon o azylu poskytuje ovšem ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu. V rozsudku č. j. 1 Azs 84/2015-24 Nejvyšší správní soud rovněž uvedl, že nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu. Podle uvedeného rozhodnutí se však nejedná o nepřiměřený zásah, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě. Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy z pravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného

života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území České republiky (viz usnesení NSS č. j. 2 Azs 66/2008-52). Žalobce má nepochybně více možností, jak svůj rodinný život realizovat, a je pouze na něm, k čemu se rozhodne. V žádném případě však nejde o nepřiměřený zásah do jeho rodinného života. Co se týká nezletilých dětí, pak úvahy o nepřiměřeném zásahu do práva nezletilých dětí na takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jejich blaho, by mohlo dojít za situace, kdy by byli nuceni území České republiky opustit oba rodiče. Ovšem o takovou situaci se v dané věci nejedná. Soud souhlasí s žalovaným, že ke zřízení pobytového oprávnění zákon o azylu neslouží. K tomuto účely je primárně určen zákon o pobytu cizinců. Krajský soud uzavírá, že krajský soud neshledal pochybení v postupu žalovaného ohledně posouzení otázky pro případné udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, a proto ze všech shora uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

12. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 13. 7. 2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně